

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Gemeente Lansingerland
01 Inkomende Post d.d. 22/11/2012

112.73990

Bedrijventerrein Hoefweg-Noord (Prisma)

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

20 november 2012 / rapportnummer 2708-32

1. Oordeel over het milieueffectrapport (MER)

De gemeente Lansingerland heeft het voornemen om het bestemmingsplan voor het bedrijventerrein Hoefweg-Noord (Prisma) te herzien. Het bestemmingsplan¹ biedt ruimte aan bedrijven tot en met categorie 4.2 in het midden van het plangebied. Er wordt een MER² opgesteld omdat het bestemmingsplan het kader schept voor mogelijke toekomstige m.e.r. (beoordelings)-plichtige activiteiten.

In dit advies spreekt de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna 'de Commissie')³ zich uit over de juistheid en de volledigheid van het MER.

De Commissie signaleert bij de toetsing van het MER een aantal tekortkomingen. Zij acht het opheffen ervan essentieel voor het volwaardig meewegen van het milieubelang bij de besluitvorming over het bestemmingsplan. De tekortkomingen betreffen:

Beschrijving milieueffecten referentiesituatie en voornemen

De Commissie constateert dat de beschrijving van de milieueffecten van het voornemen en de referentiesituatie niet correct is. In het planMER wordt daardoor geen helder inzicht gegeven in de milieubelasting van het voornemen ten opzichte van de referentiesituatie. Tot het voornemen behoren alle (her)bestemmingen die nog niet zijn gerealiseerd en waarover het bevoegd gezag met het voorliggende bestemmingsplan (opnieuw) een besluit neemt.

Nut en noodzaak

In het MER is niet ingegaan op nut en noodzaak van het bedrijventerrein. Het gaat weliswaar om een terrein dat al 10 jaar is bestemd als bedrijventerrein, maar een groot deel van het terrein is nog niet benut door bedrijven. De kwantitatieve (ha) en kwalitatieve (segmenten) behoefte aan het bedrijventerrein kan in de loop der tijd veranderd zijn. Het onderbouwen van nut en noodzaak is essentieel voor de besluitvorming omdat het bepalend is voor de "scope" van het voornemen en eventuele alternatieven daarvoor.

Alternatieven

In het MER is geen aandacht besteed aan 'redelijkerwijs in beschouwing te nemen' alternatieven. Het beschouwen van alternatieven hoort tot de kern van de m.e.r.-procedure. Daarmee komen milieugevolgen van een activiteit beter in beeld en kunnen milieuvriendelijker opties worden overwogen.

De Commissie adviseert een **aanvulling op het MER** op te stellen voordat het besluit over het bestemmingsplan wordt genomen. In hoofdstuk 2 wordt het oordeel van de Commissie nader toegelicht.

¹ In diverse zienswijzen wordt ingegaan op de mogelijke ontwikkeling van het factory outlet centrum. Het bestemmingsplan maakt deze ontwikkeling niet mogelijk. De Commissie gaat hier daarom ook niet op in.

² Op bladzijde 21 staat dat met het concept-planMER dat is opgenomen in het voorontwerpbestemmingsplan de overlegpartners worden geraadpleegd over de reikwijdte en het detailniveau van het planMER. De Commissie heeft op verzoek van Burgemeester en Wethouders het document getoetst als een planMER.

³ De samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens vindt u in bijlage 1 bij dit advies of op www.commissiemer.nl.

2. Gesignaleerde tekortkomingen

In dit hoofdstuk licht de Commissie haar oordeel toe en doet zij aanbevelingen voor de op te stellen aanvulling. Deze aanbevelingen zijn opgenomen in een tekstkader. Naar het oordeel van de Commissie is het uitvoeren ervan essentieel om het milieubelang volwaardig mee te wegen bij de besluitvorming.

2.1 Beschrijving milieueffecten referentiesituatie en voornemen

De Commissie is van mening dat de referentiesituatie en het voornemen niet goed zijn beschreven in het MER en daarmee ook de milieueffecten. In het MER is gesteld dat de referentiesituatie en het voornemen identiek zijn omdat het nieuwe bestemmingsplan gelijk is aan het vigerende bestemmingsplan. Aan niet gebruikte bestemmingen van het vigerende bestemmingsplan kunnen echter geen blijvende rechten worden ontleend. De Commissie hanteert dan ook als basisregel dat alles waarover het bevoegd gezag met het voorliggende bestemmingsplan (opnieuw) een besluit kan nemen, onderdeel is van het voornemen. Tijdens het locatiebezoek⁴ heeft de Commissie geconstateerd dat het gehele bedrijventerrein bouwrijp is gemaakt en dat de voor het bedrijventerrein benodigde infrastructuur grotendeels is aangelegd, maar dat een groot deel van het terrein nu nog niet wordt benut door bedrijven. De Commissie hanteert de volgende onderverdeling voor het voornemen en de referentiesituatie⁵:

Voornemen

- alle (her) bestemmingen en nieuwe activiteiten die nog niet zijn vergund;
- (her)bestemmingen die wel zijn vergund, maar (nog) niet gerealiseerd, voor zover ze niet onder de autonome ontwikkeling vallen. Hieronder vallen dus niet benutte vergunningruimtes, maar ook de gestopte bedrijven, waarvan de vergunning nog geldig is;
- "illegale" situaties die worden gelegaliseerd.'

Bij de beschouwing van milieueffecten moet worden uitgegaan van de maximale mogelijkheden die het bestemmingsplan biedt voor bedrijven. De ontwikkelruimte die via flexibiliteitsbeoordelingen⁶ in het bestemmingsplan mogelijk wordt gemaakt moet daarbij ook worden meegenomen.

⁴ Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de Commissie een locatiebezoek afgelegd aan het plangebied op 2 oktober 2012.

⁵ Afspraken en contracten met ontwikkelende partijen maken het voor de methodiek in het MER niet anders.

⁶ Uitwerkingsplicht, afwijkings- en/ of wijzigingsbevoegdheid

Referentiesituatie

De referentiesituatie bestaat uit de huidige situatie en de autonome ontwikkeling:

- Huidige situatie: de feitelijke huidige situatie bestaat uit alle vergunde activiteiten die al zijn gerealiseerd. Niet gerealiseerde activiteiten of reserveringen die de vigerende bestemmingsplannen wel mogelijk maken vallen dus niet zonder meer onder de huidige situatie.
- Autonome ontwikkeling: de autonome ontwikkeling betreft toekomstige zekere ontwikkelingen binnen en buiten het plangebied waaronder:
 - dat deel van de reeds bestemde en vergunde ruimte dat met grote zekerheid op korte termijn ingevuld wordt⁷;
 - generieke beleidsontwikkelingen zoals het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL)⁸.

Het is van belang dat zowel van de referentiesituatie als het voornemen de milieueffecten worden beschreven omdat deze in het MER met elkaar moeten worden vergeleken. De Commissie merkt op dat voor milieuaspecten waarvan de gevolgen naar verwachting ver onder de grenswaarden blijven, een globale en kwalitatieve effectbeschrijving voldoende is. Bij (mogelijke) knelpunten moeten de effecten kwantitatief worden beschreven.

Voor de besluitvorming is het essentieel om tevens inzichtelijk te maken of de maximale mogelijkheden van het bestemmingsplan passen binnen de milieugebruiksruimte. Wanneer blijkt dat de milieugebruiksruimte onvoldoende is om te voorzien in het voornemen, adviseert de Commissie om inzichtelijk te maken welke (mitigerende) maatregelen genomen kunnen worden, of als dat niet of onvoldoende mogelijk blijkt, welke prioriteiten of voorwaarden worden gesteld. Ter illustratie: In het MER wordt gesteld dat de geluidbelasting in het gebied momenteel relatief hoog is zeker wanneer rekening wordt gehouden met cumulatieve van geluid. Ook wordt aangegeven dat ten opzichte van de huidige situatie (2012) in 2020 sprake is van een toename van de verkeersintensiteiten en daarmee toename van de geluidsbelasting langs de ontsluitende wegen. In de referentiesituatie zal er dus sprake zijn van een verslechtering van een al "zeer hoge geluidbelasting". Het voornemen zal deze geluidbelasting verder doen toenemen. Deze toename is in het MER niet inzichtelijk gemaakt en daarmee bestaat er ook geen inzicht in de eventuele mogelijkheden deze geluidbelasting te beperken.

Archeologie

Het voorgaande heeft betrekking op alle milieueffecten. Ten aanzien van archeologie heeft de Commissie nog de volgende aanvullende opmerking. Voor het MER is geen onderzoek gedaan naar de archeologische waarden in het plangebied. In het MER wordt aangegeven dat dit onderzoek nog plaatsvindt en dat nieuwe inzichten in het ontwerp bestemmingsplan zullen worden opgenomen. Hieruit blijkt al dat deze inzichten een rol moeten spelen bij de afwegingen rond en besluitvorming over het bestemmingsplan. Dit is ook het standpunt van de

⁷ Naast afwijkingsbesluiten in de omgevingsvergunningen kan ook sprake zijn van 'oude' projectbesluiten en wijzigingsplannen die in de afgelopen jaren zijn vastgesteld, maar nog niet gerealiseerd. Als ze binnenkort wel worden gerealiseerd zijn ze onderdeel van de autonome ontwikkeling.

⁸ Dit programma is opgesteld met als doel overal op tijd aan de grenswaarden voor NO₂ en fijn stof te voldoen. Als uit NSL-voortgangsrapportages van het RIVM gereede twijfel naar voren komt of de grenswaarden daadwerkelijk op tijd gerealiseerd worden adviseert de Commissie om daarmee rekening te houden.

Commissie, temeer omdat uit de Cultuurhistorische Atlas van de provincie blijkt dat er een redelijke tot grote trefkans op archeologische sporen is in het plangebied. Op basis van het MER is het betrekken van archeologische waarden bij de besluitvorming niet mogelijk. De Commissie adviseert daarom om in een aanvulling op het MER in te gaan op de bekende en de te verwachten archeologische waarden in het plangebied die kunnen worden aangetast door het voornemen. Tevens moet ook worden nagegaan welke maatregelen worden genomen om aantasting van eventueel aanwezige archeologische waarden te voorkomen.

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het MER een heldere beschrijving te geven van het voornemen en de referentiesituatie en alle milieueffecten daarvan te beschouwen in het studiegebied.

2.2 Nut en noodzaak

In het MER is niet ingegaan op nut en noodzaak⁹ van het bedrijventerrein. Ingevolge het gewijzigde besluit ruimtelijke ordening is het bij het vaststellen van een bestemmingsplan voor een nieuw bedrijventerrein verplicht om de “ladder van duurzame verstedelijking” te doorlopen. De Verordening Ruimte van de provincie Zuid Holland stelt de toepassing van de SER-ladder ook verplicht bij bestemmingsplannen voor bedrijventerreinen.

De Commissie is van mening dat het onderbouwen van nut en noodzaak ook essentieel is voor de besluitvorming omdat het bepalend is voor de “scope” van het voornemen en eventuele alternatieven daarvoor. De kwantitatieve (ha) en kwalitatieve (segmenten) behoefte aan het bedrijventerrein kan in de loop der tijd veranderd zijn. Zoals in paragraaf 2.1 van dit advies ook is aangegeven kan de gemeente besluiten tot een andere invulling van het gebied.

De “ladder van duurzame verstedelijking” houdt het volgende in:

- A. Er wordt beschreven dat de voorgenomen stedelijke ontwikkeling voorziet in een actuele regionale behoefte¹⁰;
- B. Indien uit de beschrijving, bedoeld in onderdeel a, blijkt dat sprake is van een actuele regionale behoefte, wordt beschreven in hoeverre in die behoefte binnen het bestaand stedelijk gebied van de betreffende regio kan worden voorzien door benutting van beschikbare gronden door herstructurering, transformatie of anderszins, en;
- C. Indien uit de beschrijving, bedoeld in onderdeel b, blijkt dat de stedelijke ontwikkeling niet binnen het bestaand stedelijk gebied van de betreffende regio kan plaatsvinden, wordt beschreven in hoeverre wordt voorzien in die behoefte op locaties die, gebruikmakend van verschillende middelen van vervoer, passend ontsloten zijn of als zodanig worden ontwikkeld.

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het MER nut en noodzaak van het voornemen te onderbouwen aan de hand van de “de ladder voor duurzame verstedelijking”.

⁹ In een zienswijze wordt hier ook op gewezen.

¹⁰ De Commissie adviseert om daarbij ook in te gaan op de bestemde milieucategorie.

2.3 Alternatieven

In het MER is geen aandacht besteed aan 'redelijkerwijs in beschouwing te nemen' alternatieven. Het beschouwen van alternatieven hoort tot de kern van de m.e.r.-procedure. Daarmee komen milieugevolgen van een activiteit beter in beeld en kunnen milieuvriendelijkere opties worden overwogen. De uitkomsten van de "nut en noodzaak" toets, zoals omschreven in de vorige paragraaf, geven een kader voor mogelijke alternatieven of mogelijke aanpassing van het voornemen. Een ander kader kan gevonden worden in duurzaamheidsambities van de gemeente en/of de wens om de, momenteel hoge, milieubelasting in het gebied te beperken door bijvoorbeeld zonering.

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het MER na te gaan of er alternatieven zijn die onderscheidend zijn in milieueffecten.

BIJLAGE 1: Projectgegevens reikwijdte en detailniveau MER

Initiatiefnemer: College van burgemeester en wethouders van de gemeente Lansingerland

Bevoegd gezag: Gemeenteraad van de gemeente Lansingerland

Besluit: Vaststellen bestemmingsplan

Categorie Besluit m.e.r.: plan-m.e.r. vanwege kaderstelling voor o.a. categorie C20.2 en D18.1

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in De Heraut van: 29 augustus 2012

ter inzage legging van de informatie over het voornemen: 30 augustus tot 26 september 2012

adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 23 augustus 2012

advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 20 november 2012

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

dhr. T.R. Knottnerus

dhr. drs. H.G. Ouwerkerk (voorzitter)

mw. drs. J.P. Siedsma (secretaris)

dhr. drs. G. de Zoeten

Werkwijze Commissie bij advies reikwijdte en detailniveau:

In dit advies geeft de Commissie aan welke onderwerpen naar haar mening behandeld dienen te worden in het MER en met welke diepgang. De Commissie heeft de hierna genoemde informatie van het bevoegde gezag ontvangen. Deze informatie vormt het uitgangspunt van haar advies.

Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de Commissie een locatiebezoek afgelegd.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies:

- Bestemmingsplan Hoefweg-Noord (Prisma) BP0111, Adviesbureau RBOI, 14 augustus 2012;
- Rugstreeppad en kleine modderkruiper ter plaatse van en direct rond de Hoefweg noord en zuid te Lansingerland, adviesbureau Mertens, augustus 2011;
- Quickscan Flora- en Faunawet, Facetlaan te Bleiswijk, Agel adviseurs, 14 september 2011;
- Onderzoek rugstreeppad Facetlaan te Bleiswijk, Agel adviseurs, 14 september 2011.

De Commissie heeft kennis genomen van de zienswijzen en adviezen, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Zij heeft deze, voor zover relevant voor m.e.r., in haar advies verwerkt.

De Commissie heeft kennis genomen van de zienswijzen en adviezen, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Zij heeft deze, voor zover relevant voor m.e.r., in haar advies verwerkt.

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Bedrijventerrein Hoefweg-Zuid (Prisma)

ISBN: 978-90-421-3618-2

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

w www.commissiemer.nl

